

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Lvdovici Venegas ... Mariale beatissimae virginis variis
conceptibvs moralibvs illvstratvm**

Venegas, Luis

Fribvrgi Brisgoiae, 1624

Sermo primus

[urn:nbn:de:bsz:31-160454](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-160454)

DE VISITATIONE BEA-
TISSIMAE MARIAE
VIRGINIS.

Sermo Primus.

Profalutatione Angelica.

CELEBRAT Ecclesia Catholica in praesenti solemnitate illa die iucundissimā, in qua Beatissimi. Maria spiritu sancto concepta, visitavit Elisabeth; quā primū enim ab Angelo salutata fuit, alium Angelum salutare voluit. Gabrielis salutatione Deus, qui purus spiritus est, nostrā carnem & mortalitatem induit; hac verò Ioannes carne spoliatur, & nouo spiritu induitur. Illa Spiritus Diuinus B. virginē virginitate etiam persistente, matrem facūdiissimā effecit; hāc afflatu spiritus sancti mater sterilis, & iam senio cōfecta, vires, vt pareret, diuinitus accepit. Quare certa quadā limitatione dici potest, conceptionē S. Ioannis factam fuisse ex spiritu sancto, cum parentes ad generationem ineptos, ipse Spiritus Diuinus habiles & idoneos reddiderit: Illā author gratiæ in hac terrarum sola descendit, hodiē hac salutatione gratia di-

uiditur, & Baptistæ primò cōmunicatur. Cū ergo ad aliquid dignè preferendū in tanta festiuitate gratiā diuinā indigeamus, à Beatif. virgine eā postulemus, quæ nobis etiam affluenter distribuet dicentes *Aue Maria.*

*Exurgens Maria abiit
in montana cum festina-
tione Luc. 1.*

Licet Beatissima virgo quocunque suorum operum, totius sanctitatis magisterium tenuerit, vt optimè notarunt S. Thom. & S. Petr^o Chrysologus, post acceptam tamen matris DEI supremam dignitatem, quā publicam personam induit ac gessit, magisterio virtutum magis enituit & splenduit; quia tunc vtrā plenitudinem gratiæ, quā vt persona particularis emicabat, maiorem & excellentiorem tanquam personæ publicæ in Ecclesia, spiritus sanctus largē & liberali manu concessit. Ex hoc ergo totius sanctitatis & virtutum

entū nouo magisterio hodiernum visitationis opus emanauit. Nam cum primū aeterni patris filium in proprium acceperit, & cōsequenter magisterii gratias, vt redemptioni generis humani prodesset, suę domus secreta silentia deferens, & in mōtana conscendens, animarum iustificationem curat & sollicitat, nec solum properat, vt gloriosi Baptistę sanctificationem acceleret, sed etiam vt celeri illo & properato cursu normam & modum ostendat, quo ad sanctitatem & perfectionē perueniendum sit. Si enim per montes, vt S. Ambrosius, Basilius, Bernardus, & Gregorius existimant, perfectio christiana repręsentatur, hodierna luce Beatiss. Maria montana Iudę celeri passu conscendit, vt viam perfectionis omnibus manifestet: incipientibus, quomodo aggredienda: proficientibus, qualiter standum & in illa currendum, perfectis, quā ratione conseruanda sit. Imprimis virtus & perfectio inchoanda est eo planē modo, quo ipsa suam visitationem inchoauit. *Exurgens Maria abiit in montana.* Perpendenda sunt illa verba, *Exurgens Maria abiit;* Nam si abitura erat, necessariū illi surgendum erat, quod ergo mysterium indicat sanctus Euangelista his verbis *Exurgens Maria abiit?* Conatum sanē & maximam resolutionem explicat, quo Beatissima Virgo hoc iter confecit, nota enim & perspecta Dei voluntate, si-

ne mora abiit. Quo facto docet spiritalis vitę perfectionem firmā voluntate, sine vlla dilatione, omnibus difficultatibus superatis & postpositis, sectandam & amplectendam esse; quia si his locus pateat, impedimenta quędā occurrent, quę animę nostrę salutem, & vitę christianę perfectionem retardant. Tunc sanē maiorem & difficiliorē perfectionis viam conficimus, cū nostram voluntatem egressi, in via virtutis pergimus, voluntas enim & proprius amor, perfectionis viam difficilem valdē, spinis & vepribus ac dumetis interclusam effitiunt, idēd tota difficultas christianę perfectionis in deuincendo propriam voluntatem sita est, quod ita difficile est, vt multi sponsum quærant, & ad perfectionē aspirent, domū tamē cū non sint egressi, nec spōsum, nec perfectionem reperiunt. Ita accidit sponsę propriā voluntate & amore cęcutienti, cū enim ex desiderio sponsi, ipsum diligēter quęsiuisset, nec potuisset inuenire, sic suspirius & quærimoniis suam fortunā infelicē deplorabat. *Quęsiui illū, & non inueni.* Cant. 3. Super quę verba S. Bernardus miratur spōsam, quōd quærat suum sponsum, & eum non reperiat, cū semper à quærantibus inueniatur. *Omnis enim qui quærat inuenit Mat. 7.* Sine dubio (inquit Bernardus) nec benē, nec diligentia debita, aut loco competenti sponsum quęsiuit.

In lectulo

In lectulo meo quæsiui quæ diligit anima mea ait sponsa. Cant. 3. Mirandū sanè est, quodd sponsa solum in lectulo suū sponsum quærat; Nonne posset alia loca commodiora lustrare, vbi sponsus adesse solet? Templum videlicet vbi oratio, pænitentia, continuum silentium, & alia exercitia spiritu alia vigere solent. In lectulo meo quæsiui. Solum in lectulo proprio quæsiuisti? S. Bernard, & S. Thomas affirmant, tunc sponsam in perfectione fuisse debilem & imperfectam, idè necdum apud se statuerat quietis & dilectionis lectum deserere, sed illi inherens, volebat vt sp̄sus surgeret, & ad se veniret. Multi sunt etiam religiosam vitam profitentes, qui primò pro se quietis & recreationis mollem lectum sternunt, officia & dignitates vsurpant, propria honoris, lætitiæ ac iucunditatis comoda exquirunt & assequuntur, in quibus à nullo vel tangi, vel ab eis dimoveri volunt, deinde ad suum lectum sponsum inuitant. Sed decipiuntur isti, inquit Bernardus, Deus enim non in quietis & tranquillitatis loco, sed in labore & mortificatione, non in molli, sed in crucis lecto reperitur, hinc sponsa clavis affixum sponsum inueniet, nec dicere poterit, quæsiui illū, & non inueni; si enim surgēs, in cruce & laboribus quæsiuisset, despecto solatii & iucunditatis lectulo, ita inueniret, vt nunquā amplius amitteret, vt ipsa sp̄sa fatetur, Tenui eum,

nec dimittam; quia eo conatu & resolutione quæsiuit, quam Beatissima Virgo suā visitatione demonstrauit, sic enim perfectio vitæ Christianæ, & quodcunque virtutis opus inchoandum est. Exurgens Maria abiit cum festinatione. Constituta iam itinere Beatissima Maria, festinanter properauit; quā itineris festinatione eos, qui in virtute profecerunt, instruit ac docet, quā diligenti studio properandum, & vltius festinato cursu progrediendum sit, longa enim nobis restat uia, siue à terra vsque ad caelestia palatia, siue ad virtutis perfectionem atquequendā properandum sit. Tempus etiam breue & incertum est, cum neq; vnius horæ securum tempus agnoscamus: oportet ergo festinare: quemadmodum viatores, quibus longa superest conficienda via efficere solent, citò namque properant, ne forsitan noctis obscuritas ingruat; ita nobis in via perfectionis properandum est, ne morte, quæ nox est obscurissima, repente præoccupemur, idè in via perfectionis non solum properandum, sed velociter currendum est. Quod insinuauit D. Paulus, vitam suam cursum appellās, & non quencunque, sed concertantium ad destinatam metam & præmium obtinendum; qui enim certatim ad præmium obtinendum properat, nunquam sistit, dum alii currunt, aliàs nollet præmium adipisci, sic inquit, in virtutum

tutum semita festinandum est. *Ne scitis quod huius in stadio currunt, omnes quidem currunt, sed unus accipit brauium? sic currite ut comprehendatis.* 1. Cor. 9. Perpendenda sunt diligenter illa verba Apostoli. *Omnes quidem currunt, sed unus accipit brauium.* Quibus videtur Apostolus indicare diligentiorē tantum ac magis in acquirēda perfectione sollicitum, æternæ gloriæ præmium capessere, cum tamen, ut ex fide constat, alii etiam, qui præcepta diuina implent, eam assequantur. Quomodo ergo affirmat Apostolus, *omnes quidem currunt, sed unus accipit brauium?* Ac si certatim vita æterna capessenda sit. Optimè sanè nobis consulit Apostolus, si ad perfectionis culmen pertingere velimus; ita enim in illa currendum est, ac si beatitudo diligentiori tantum in præmium conferenda sit. Ita ad confessionem & communionem accedendum, ac si gratia sacramentalis, pro digniori solum destinata sit, sic enī in perfectione veloci cursu properabimus. Hęc explicatio licet optima sit, plura tamen vult Apostolus prædictis verbis indicare; quia non tantum asferit currendum esse ad abundantem gloriam obtinendam, sed etiam certatim currendum, ut saltem aliquid præmij assequi possimus. *Sic currite ut comprehendatis.* Tanta enim est fragilitas & imbecillitas humana, ac in proponendo mutabilitas, ut, etiam si multa homines promittant

& intendant, vix vnū aut alterum cum difficultate impleant, longè enim verba à factis, intentio, & desiderium ab executione discrepant. Ided Apostolus certatim currendum esse prædictis verbis admonet. *Sic currite ut comprehendatis;* ut si in adeptione præmij primum locum tenere velimus, & primū metam attingere intendamus, saltem medium locum occupemus. *Sic currite ut comprehendatis;* si enim mediam tantum perfectionis viam intendamus, vix planè illius limina salutabimus. Altius & diligentius ad præfixū scopum properandum est, ad eum fermè modum, quo sagittarii, cum scopus longè abest, & arcus tenuis ac debilis est, paulò altius iaculantur, ut metam propius attingant; nam si directè sagittam ad destinatum scopum mitterent, frustra laborarent, nec ictus illuc pertingeret. Ita in spiritali perfectione contingit, scopus enim christianæ perfectionis, cum cælum sit, longo interuallo à nobis distat: vires etiam nostræ debilissimæ sunt, ided paulò altius virtutibus iaculandum est, ut saltem sagitta scopum tangat, ita quod longius non aberret. Quod optimè animaduertens David non solum ut homo certatim ad perfectionis terminum & metam currebat, sed etiam sicut cervus velocissimus festinabat. *Quem admodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus.* Psal. 41. Ac si di-

ceret. Quemadmodū ceruus sitiens
 spretis virentibus pratis, & floribus
 pulcherrimis conculcatis ac depres-
 sis, ad fontes aquarum festinanter
 sine mora velocissimè currit, vt a-
 quā crystallinā ac perlucidā fruatur:
 ita anima mea spretis huius mundi
 oblectamētis, pompā & apparatus sa-
 culari, omni difficultate postposita,
 Deum sum̄operē desiderat, & illum
 amplecti totis viribus conatur. Sed
 quis poterit toto vitę decursu sic cur-
 rere, ac tam celeri passū festinare?
 Quānam vires ac membrorum ro-
 bora sufficient? Petuntur vires à so-
 lo Deo ad hoc munus præstandum
 concessæ, idē Beatissima Virgo in
 hoc itinere Deum secum portat;
 quia nostris viribus sine diuinis via
 perfectionis perfici non potest; vi-
 ribus diuinis adiutā etiā si teneri-
 rima & delicata virgo, ac recenter
 grauida, montana iudææ cum festi-
 natione conscendit, quæ dum ma-
 gis properabat, viribus ac membro-
 rū robore augebatur. Sic etiā in ani-
 mabus sanctis, quæ amore diuino
 æstuant, & ad superiora aspirāt, eu-
 nire solet; licet enim ex parte sua im-
 becilles reperiantur, Indies tamen
 vires accrescunt, quas auxilia diuina
 suppetant, & dum magis cælestia
 palatia appropinquant & diuina de-
 gustant, magis ac magis amore diu-
 no æstuentes ad superna anhelant.
 Quemadmodū venatici canes cum
 nondum prædā saltem olfactu

perceperunt, paulatim querunt &
 investigant, sed cum vestigia signis
 & indicii aliquo modo animaduert-
 erunt, hinc & inde cursitantes,
 velocissimè feram insequuntur: Ita
 animabus nostris contingit; cum e-
 nim nihil de diuinis degustarūt, ne-
 quē Dei bonitatem, dulcedinem aut
 suauitatem expertæ sunt, paulatim
 in perfectione incedunt, ac in ora-
 tione & aliis spiritualibus exerci-
 tiis præ lassitudine deficiunt. At cum
 Dei vestigia gratiā diuinā illustratæ
 indagant, & Dei odorē perceperūt,
 velocissimè currunt, volatu celeri,
 difficultatib⁹ & impedimētis grauif-
 simis superatis ad diuina ita prope-
 rant, vt nullo modo desistāt, quousq;
 Deū in patria perfectē assequantur.
 Idē sponsa instāter postulabat à suo
 charissimo sponso, vt saltim sua vesti-
 gia indicaret, ista enim sola efficacia
 sunt, vt omnium animos & corda ad
 se rapiāt. *Trabe me post te, curremus in
 odorem vnguentorum tuorum. Cant. 1.*
 Si tam concitato cursu sponsa in vir-
 tutibus properat, citō perfectionem
 acquirit; sicut & Beatissima virgo ad
 ciuitatem Iudææ peruenit, vbi do-
 mum Zachariæ ingressa, salutauit E-
 lisabeth, quæ saluatio medium fuit,
 vt Baptista sanctificaretur, & paren-
 rentes impleverentur Spiritu Sancto, &
 omnes in eximia laudum cantica
 prorumperent. Hæc est tertia magi-
 sterii lectio, quam Beatissi. virgo ad
 nostrum exemplum ostentauit, pro
 illis

illis qui iam ad perfectionem per-
 uenerunt, ingrediuntur enim ciuita-
 tem Iudæ; (quæ ciuitas laudum in-
 terpretatur) cum perpetuè laudes iu-
 cundissimas decantent: quâ ratione
 domum Zachariæ (qui memoria
 Dei interpretatur) statim intrant,
 quibus noster animus, quasi in cælis
 est; vt enim inquit S. Ephrem, anima,
 quæ in diuina præsentia per illius
 memoriam commoratur, cælum quod-
 dam est splendidiſſimè micans. Ex hac
 Dei memoria oritur cælestis quædã
 conuersatio; cum enim cor nostrum
 Deo plenum existit, nihil nisi Deum
 sapit ac per verba solum Deum mani-
 festat & extollit, sicut ex Beatissima
 virgine sola verba emanarunt, qui-
 bus salutauit Elisabeth. Hæc salu-
 tatio ita efficax fuit, vt iuxta verba
 effectum sortita fuerit, ad eum mo-
 dum quo ea, quæ à Deo proferuntur
 suam efficaciam habent; salutauit
 ergo regina cælorum S. Elisabeth,
 hæc verba proferens; *Dominus tecum.*
 Quibus prolatis S. Ioannes Baptista
 & illius parentes Spiritu Sancto, &
 consequenter lætitiâ ineffabili, im-
 pleti fuerunt, quia nulla alia maior
 excogitari potest illâ, quâ iustæ ani-
 mæ fruuntur, quæ quo sanctiores,
 maiori iucunditate & spirituali gau-
 dio potiuntur. Quare hodierna festi-
 uitas spirituali gaudio & læti-
 tiâ referta est, sanctissimus enim
 Baptista præ gaudio in materno v-
 tero exultat, Elisabeth in signum ex-
 ultationis vocem extulit, Maria

sanctissima in signum lætitiæ can-
 tum suauissimum edidit, quo ipsum
 Deum magnificauit. *Abyr cum festi-
 natione.* Ex prædictis verbis peculi-
 ares Beati Ioannis Baptista præro-
 gatiuæ & singularia encomia dedu-
 ci possunt. Deus namque in produ-
 ctione vniuersi, vt alias creaturas cõ-
 deret, solum vnico vel altero verbo
 utebatur, *Fiat lux, & facta est lux.*
Gen. 1. & in creatione hominis solum
 his verbis vltus est. *Faciamus hominem
 ad imaginem & similitudinem nostram.*
Gen. 1. Idè in spirituali hominum re-
 paratione & iustificatione contingit,
 cum aliquem ad se vocat, & ad fasti-
 gium sanctitatis perducit, vnico ver-
 bo hæc Deus præstare solet; *sequere me.*
 Sed in Baptista sanctificatione nõ so-
 lis verbis, sed propriâ personâ assi-
 stens, & quasi proprias manus appli-
 cans illius sanctificationem accele-
 rat. *Etenim manus Domini erat cum il-
 lo. Luca 1.* Vbi maxima gratia & san-
 ctitas Baptista elucet & splendet; nã
 in Ioanne propriis manibus ac festi-
 nanter omnium sanctorum tam ve-
 teris quàm noui testamenti præro-
 gatiuas reposuit. Imprimis Abra-
 hami fidem & obedientiam Ioannes
 imitatus est. Si enim Abrahamus pro-
 pter fidem quia primò credidit Pa-
 ter multarum gentium appellatus
 est, Ioannes etiam fidem Christi pri-
 mò prædicauit ac ostendit, & conse-
 quenter eodem titulo meritò decora-
 ri potest. Quod si Abrahamus ex o-
 bedientia prompta grande nomen si-

X 2

bi com-

bi comparauit. *Egredere de terra tua & de cognatione tua &c. Gen. 12.* Cùm diuinis mandatis obtemperans, propriam patriam deseruerit, vt inter extraneos moraretur, Ioannes etiam omnia propter Christum adhuc in infantia reliquit, imò quod maiori admiratione dignum est, hodiè vtero materno clausus egressus conatur, vt suum Saluatorem iam presentem spretis omnibus per montana comitetur. *Exultauit in gaudio infans in vtero meo. Luca 1.* *Accidit hodierna luce Baptista id, quod infantibus euenire solet, cùm nutricem à qua lactatur à longè conspiciunt; licet enim materno gremio conquiescant, statim saltant & gestibus ac nutibus, & crebrâ brachiorum & pedum commotione effugere conantur, vt nutricem adeant & amplectantur. Exultauit in gaudio infans &c.* Ita Ioannes quamprimùm gratiæ authorem persensit, à quo spirituale gratiæ nutrimentum receperat, *exultauit in vtero*, ac præ gaudio saltare cepit, vt matrem vteram egressus, Christum salutaret, & illius brachiis requiesceret. Dauidem etiam fortitudine superauit: Nàm Dauid lapidibus gigantem prostrauit; Ioannes verò aliquando solo verbo dæmonem deuicit ac deiecit. Esaiam in visionibus excelluit quamvis enim ipse dominum in throno Maiestatis sedentem intuitus fuerit, non tamen propriis oculis Saluatorem conspexit: Ioannes

verò in virgine Trinitatem agnouit, ac externis oculis Saluatorem vidit, & aliis digito demonstrauit; nec propter miranda, quæ tam spiritualibus quàm corporeis oculis cernebat, præ admiratione & stupore aliquãdo, vt Petrus in Thabor cecidit, imò cùm Christum ad suos pedes prostratum, ac palatia cœlestia aperta intuitus est, & vocem patris audiuit. *Hic est filius meus dilectus &c. Matth. 3.* quæ aliàs admiratione dignissima erant, nunquam tamen cecidisse legimus; Tanta erat illius animi magnitudo ac præstantia. Inuenitur denique in Ioanne quidquid bonitatis aut excellentiæ in Synagoga reperiri potuit. Ex stirpe enim regia originem duxit, ex parte virginis, ex sacerdotali, per Zachariam Nazarenus erat, & consequenter religiosus & legis obseruator; neque solùm legem impleuit, sed finis etiam legis extitit, fuit planè Propheta & plusquàm Propheta. Reperimus etiam in Ioanne quidquid excellentiæ alicui noui testamenti sancto cõcessum est. Nàm si Petro Ecclesia committitur, Euangelista etiam Ioanni Beatissimi, virgo commissã est, & honor & autoritas illi tribuitur, sine qua Deus consistere non potest. Quod ita verum est, vt aliquando Christus Dominus, vt suam autoritatem conseruaret, ad Ioannis autoritatem recurrerit, cùm enim vendentes & ementes de templo eiiceret, iudeis postulanti-
face-

faceret, ita respondit. *Baptismus Ioannis de celo erat, an ex hominibus? Luca 20.* Ac si diceret, Baptismo Ioannis Baptizati estis, & consequenter mihi in omnib⁹ obedientiam prestistis: ubi autoritas Ioannis maximè extollitur & exaltatur; cùm autoritatis Christi ratione petita, ad autoritatem Ioannis Christus recurrat, ac si Ioannis autoritas ad suam autoritatem fulciendam necessaria foret. *Et visitavit Elisabeth. Luca 1.* Vix explicari potest, quantus ac qualis sit Baptista, cùm omnes statim atque oculos aperiunt, in Baptistam defigant. Archangelus quamprimùm in hæc terrarum sola descendit, illius mentionem fecit, *Et ecce Elisabeth concepit filium &c.* Evangelista Ioanès. *In principio erat verbum; &c.* Fuit homo missus à Deo. *Ioan. 1.* statim in memoriam revocavit. Virgo sanctissima statim atque domum egreditur, Baptistam visitat: primum etiam Christi opus erga hominum iustificationem in Baptista enituit. Ponderatione tamè dignum est in nostro Evangelio, quare Ioseph in tam aspera peregrinatione suam charissimam sponsam non committetur, sic enim dubitationis causa sublata fuisset cùm illam gravidam aspiciens, an ex spiritu sancto concepisset, hæsitavit. Quare Beatissima virgo mysterium incarnationis illi non manifestavit, saltem vt suum honorem custodiret, & ne periculo amittendi famam se exponeret? No-

luit planè Beatiss. virgo tantum mysterium alteri ante Baptistam aperire, ipse primus hæc noua felicissima toti vniuerso denunciare debuit, ipsi soli tantus honor deferendus erat. Tanti Christus Dominus Ioannem estimavit, vt potius ad Ioannis, quàm matris honorem in manifestatione mysterii incarnationis attendisse videatur. Nam si beatissima virgo Filii DEI conceptionem, afflatu Spiritus Diuini effectam suo fidelissimo sponso indicasset, nec ita suspectam suam conceptionem Iosepho reddidisset, ac melius suo honori consuluisse videretur. Hæc tamen omnia pro honore Ioannis extollendo & exaltando quasi contempnuntur, vt Ioannes in Filii DEI conceptione prænuntianda primatum teneret, & vt primus iucundissima huius mysterii gaudia præriperet, idèd nulli antea patefactum fuit, etiamsi ex illius occultatione totum genus humanum mærore & tristitia conficiatur, quia Ioanès pluris toto vniuerso æstimadus est, idèd pro illius consolatione & lætitia aliorum gaudia postponenda sunt. Ipse ergò primò, etiam ante Archangelum Gabrielem & beatiss. virginem tantum mysterium mundo prænuntiavit. *Quia hic venit in testimonium, vt testimonium perhiberet de lumine. Ioan. 1.* Neq; enim Archangelus, aut Beatiss. virgo hoc mysterium iam executioni mandatam, aliquando prædixere, solus Ioannes primitus de

X ;

Chri-

Christo testimonium perhibuit. Sed quomodo de Christo testimonium præstare potest, cum Christus apertè asserat se ab homine testimonium non accipere. *Testimonium ab homine non accipio. Ioan. 5.* Respondet S. Ioannes Chryl. Ioannem non hominem, sed Angelum esse, non quidem per naturam, sed per gratiam, quâ superemis spiritibus æqualis fuit. Et licet minor maiori testimonium præstare non possit, Ioannes tamen, quia maior Christo in opinione hominum apparebat, authenticum illius testimonium exhibere potuit. *Exultauit in gaudio infans. Luca 1.* Ad vocem salutationis Beatiss. Mariæ exultat Ioannes, ad eū modū quo Saul ad sonitum Dauidis exultabat, cum musico instrumento utens Dauid, illius malum spiritum fugaret. Audita illius voce ac suauissimo concentu, præ gaudio saltat infantulus, quia originalis culpa, quâ malus spiritus nostrum animum primò vexat & exagitat, salutatione Mariæ sanctiss. ab illius anima depellitur ac longiùs fugatur. Alii infantes in materno utero ingemiscunt, ac suo conditori terga vertunt, *errauerunt ab utero. Psalmo. 57.* Sed Ioannes in utero exultat, faciem ad suum conuertit conditorem, Mirandum sanè est quòd Ioannes etiam in infantili ætate tot mirabilia sub se comprehendat; fuit planè terra fecundissima, quæ propter accessum solis eam suis radiis primò fecundantis, citiùs & maturiùs fru-

ctum præstat. Gloriosissime Ioannes tanta est tuæ excellentiæ & præstantiæ magnitudo, vt vix omnibus etiam titulis & nominibus expressis, aliquid tuâ excellentiâ dignum proferre possim. Te Prophetam & plusquam prophetam, præcurso-rem, Apostolum, Martyrem, confessorem, Virginem & sponsi amicum, ac Verbi Diuini vocem agnosco; Modò tamen te regem nuncupare libet, quo titulo exorno te non solum, quia serui Dei reges appellantur; *Seruire etenim Deo regnare est.* Sed peculiari quadam ratione; Rex enim existimandus est, quem Reges & Imperatores visitant, & regio honore prosequuntur: cum ergo hodierna luce Regina Cœlestis & Deus ipse, Rex regum & dominus dominantium te visitent, ac regio honore venerentur; *Reges videbunt & consurgent principes. Isaia 49.* Meritò regis titulo honorandus es, cui illa Dauidis verba rectè congruunt, *Domine in virtute tua letabitur Rex, & super salutare tuum exultabit vehementer. Desiderium cordis eius tribuisti ei. Quoniam præuenisti eum in benedictionibus dulcedinis. Psal. 20.* Spiritus Diuinus quosdam iam senio confectos, in extrema senectute ad se vocat & ducit, alios in iuuentute cum in peccando præcipites aguntur, sed Ioannes præuenitus fuit in benedictionibus dulcedinis, ac diuinâ gratiâ in utero materno sanctificatus, vt ex illo coronam gloriæ mereretur. Quâ

mihî

mihī & vobis prestare dignetur Iesus
Christus Amen.

Sermo Secundus.

PRO SALVTATIONE
Angelica.

Odierna luce (Charissimi
mi auditores) de sole-
mni quadam visitatione
acturi sumus, quam cæ-
lorum regina filium Dei
visceribus gestans suæ cognatæ Eli-
sabeth exhibuit, reuocabimus etiam
in memoriam viam illam arduam
& difficilem, quam Beatiss. Virgo
per montana Iudææ celeri & conci-
tato passu confecit, quæ Zachariæ
domum ingressa, & illius vxorem
amplectēs, taliter illam salutauit, vt
ex ea salutatione rationis vsū Ba-
prista præueniens, licet non verbis,
signis tamen sui Saluatoris aduen-
tum præsensit ac indicauit; Et nisi
intra maternum vterū latuisset, ver-
bis etiam suum conditorem salutā-
set, ac pedes Beatiss. virginis deoscu-
latus fuisset; Tantæ efficaciz hodi-
erna saluatio extitit, vt ex vi illius
Ioannes impletus fuerit Spiritu
Sancto, in gratiam & amicitiam di-

uinā acceptatus & confirmatus, at-
que originali culpā liber euaserit; E-
lisabeth etiam ex redundātia gratiæ,
quā filius abundabat, Spiritu Diui-
no referta, ac illius gratiā conforta-
ta, Beatiss. Marię de infinita matris
Dei dignitate adepta gratulatur, ac
prosperitatem & felicitatem ven-
turam prædicit: Maria verò san-
ctiss. laudibus humilior effecta, e-
latis in cælum oculis, gravi ac se-
reno vultu dulcissimas voces pro-
ferens, cælestem ac suauissimum
contentum excitauit. Denique per-
solutis omnibus humanitatis officiiis
erga suam cognatā Elisabeth, in qui-
bus fermè per tres integros menses
detenta fuit, domum iterum reuer-
sa est. Quæ omnia vt latius aperiamus,
& mysteria, quæ in hac visitatione
latent, in lucem eruamus, indige-
mus gratiā Spiritus Diuini, mediā
salutatione Angelicā postulemus.
Dicentes, Ave Maria.

*Exurgens Maria abiit
in montana cum festina-
tione Luc. 1.*

INter ea quæ Deo magis placent,
& quibus strictus tenetur ad no-
ua & maiora beneficia hominibus
impertienda, animi censetur gra-
titudo; quā homo bona à Deo ac-
cepta ex diuina largitate, larga &
libe-